

2019. II. szemeszter

2019. II. szemeszter

Előadás: Soproni Városszépítők - 150 év az elnöki és tagsági munka tükrében. A 150 éves Soproni Városszépítő Egyesület jubileumi sorozata 1.

Időpont: 2019. szeptember 17. kedd 17 óra

Előadó: Dr. ifj. Sarkady Sándor tudományos kutató

Helyszín: Soproni TIT nagyterme (Sopron, Várkerület 98.)

Az előadó arra a nem könnyű feladatra vállalkozott, hogy bemutassa az eddigi elnökök és a mindenkori tagság munkáján keresztül, hogy az egyes elnöki periódusok mivel járultak hozzá Sopron szebbé és jobbá tételéhez. Az egyesület nyolc eddigi elnökének időszakával és legjelentősebb eredményeivel ismerkedhetünk meg. Az előadás végén levetítésre kerül egy igazi kuriózum. Az 1954-ben készült 15 perces riportfilm: Sopron a műemlékek városa.

Előadás: A modern molekuláris genetika a betegségek megelőzésének szolgálatában

Időpont: 2019. szeptember 24. kedd 18 óra

Előadó: Dr. Kovács Gábor PhD. genetikus

Helyszín: Soproni TIT nagyterme (Sopron, Várkerület 98.)

Egyre több információnk van arról, hogy a betegségek hátterében genetikai elváltozások állnak. Ha ezeket időben azonosítjuk, a betegség megelőzhető vagy tünetei enyhíthetők.

Előadás: Az év madara, a gólyatöcs- ismerjük meg, védjük őt! A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Soproni Helyi Csoportjának előadása

Időpont: 2019. október 1. kedd 18 óra

Előadó: Pellingner Attila természetmegőrzési osztályvezető, Fertő-Hanság Nemzeti Park

Helyszín: Soproni TIT nagyterme (Sopron, Várkerület 98.)

A sekély, gyakran kiszáradó vizes élőhelyek egyik jellemző madárfaja a különös nevű, idén az év madarává választott gólyatöcs. A valóban apró gólyára emlékeztető madár "töcs" elnevezése a hangjára utal. Harminc évvel ezelőtt a faj még kimondottan ritkaság volt a Kárpát-medencében, állománynövekedése révén napjainkra már sokfelé találkozhatunk vele. Alkalmazkodóképessége lehetővé tette, hogy zavart, másodlagosan kialakult, vagy létrehozott élőhelyeken is megtelepedjen. Védelme élőhely-rehabilitációs célú elárasztásokkal is elősegíthető.

Előadás: Az aranyvonat Brennbergbányán. A 150 éves Soproni Városszépítő Egyesület jubileumi sorozata 2.

Időpont: 2019. október 8. 18 óra

Előadó: Dr. Tárkányi Sándor műemléki szakügyintéző

Helyszín: Soproni TIT nagyterme (Sopron, Várkerület 98.)

1945. december 27. és 1945. március 30. között Brennbergbányán tartózkodott az az aranyvonat, amelyik a magyarországi zsidó családoktól elkobzott vagyont Nyugatra

2019. II. szemeszter

menekítette. Itt szelektálták a vagyonok tartalmát, különválasztva az aranyat, ezüstöt, briliánsokat, porcelánokat, szőnyeget, stb. A normál nyomtávú vasúti pályán ebben az időben a MÁV 475-ös gőzmozdonyai közlekedtek. Az Ágfalva felől érkező, MÁV 328-as mozdonnyal húzott aranyvonat nem csak méretével keltett feltűnést a településen. A bánya 1952-ben történt bezárása után a vasúti talpfákat is fölszedték, a bányavasút megszűnt. Levéltári források és szemtanúk beszámolóí alapján az előadás a korabeli helyszíneket, történéseket kívánja rekonstruálni.

Előadás: Új korszak határán: A selmeci-soproni diákok első világháborús nemzedéke visszaemlékezések tükrében

Időpont: 2019. október 15. kedd 18 óra

Előadó: Homor Péter levéltáros-könyvtáros, Soproni Egyetem Központi Könyvtár és Levéltár

Helyszín: Soproni TIT nagyterme (Sopron, Várkerület 98.)

Az első világháborút követő évek a világtörténelemben és hazánk történetében is korszakhatárt jelentettek. Az Osztrák-Magyar Monarchia háborús összeomlását követően a sorsfordító események nem értek véget Sopronban és környékén. A világháborús időszakot forradalmak, a Párizs környéki békék okozta bizonytalanság, a két királypuccs, a nyugat-magyarországi felkelés eseményei követték és a soproni népszavazás zárta le. Ez a történelmi háttér határozta meg a csehszlovák megszállás miatt Selmecebányáról Sopronba menekült Bányászati és Erdészeti Főiskolán tanuló hallgatók ifjúságát, pályakezdését.

Az előadásomhoz a főiskola 1918-1927 között oklevelet szerzett hallgatóinak élettörténetét dolgoztam fel. A száz évvel ezelőtti eseményekkel kapcsolatban feltárt források alapján elsősorban az ifjúkor éveire koncentráltam. Az elemzés segítségével felvázolható, milyen lehetőségekkel, kényszerekkel szembesült ez a generáció, amelyet néhány egyéni sors bemutatásával is illusztrálok. A Selmecebányán majd Sopronban a főiskolára beiratkozott nemzedék katonaként átélte az első világháborút, az esetleges hadifogságot; számos hátráltató körülmény ellenére befejezte tanulmányait, hogy aztán egy megváltozott, új világban kezdhesse meg szakmai pályafutását.

Előadás: A harkályfélék jelentősége. A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Soproni Helyi Csoportjának előadása

Időpont: 2019. október 22. kedd 18 óra

Előadó: Dr. Ónodi Gábor tudományos segédmunkatárs

Helyszín: Soproni TIT nagyterme (Sopron, Várkerület 98.)

Az előadás a harkályfélék bemutatásával kívánja felhívni a figyelmet a megfelelő szerkezeti jellemzőkkel, odvakkal, korhadó faanyaggal rendelkező erdők jelentőségére. Bemutatja a hazai, valamint a szerte a nagyvilágban előforduló harkály fajokat, és ezek helyzetét és védelmi lehetőségeit napjainkban.

2019. II. szemeszter

Előadás: Gazdasági haszonállatok kötelező állatorvosi kezeléseinek lehetséges környezeti hatásai

Időpont: 2019. november 5. kedd 18 óra

Előadó: Dr. Hadarics Tibor állatorvos, zoológus

Helyszín: Soproni TIT nagyterme (Sopron, Várkerület 98.)

A háziállatok gyógyszeres kezelése után a szerek maradék anyagai az állatokból a környezetbe kerülhetnek, illetve kerülnek. Ennek lehetséges környezeti hatásaira csak az utóbbi időkben figyeltek fel. A parazitaellenes szerek nyilvánvalóan nemcsak a kezelt állatban hatnak a parazitákra, hanem az ürülékkel a legelőre kerülve a trágyában élő és fejlődő, a trágya legelőn történő lebomlásában kulcsszerepet játszó ízeltlábúakra is hatást gyakorolnak. De bizonyos világszerte elterjedten használt szerek táplálékláncba kerülése is okozott már hatalmas károkat egyes madárfajok állományában, és ennek súlyos humán-egészségügyi és gazdasági következményei lettek. Hogy hol, milyen szerek és milyen madarakra bizonyultak végzetesnek, az derüljön ki az előadásból.

Előadás: A mikrobiom

Időpont: 2019. november 12. kedd 18 óra

Előadó: Dr. Kovács Gábor PhD. genetikus

Helyszín: Soproni TIT nagyterme (Sopron, Várkerület 98.)

Sokat hallani manapság a bélflóra jelentőségéről, arról, hogy a bennünk élő mikrobióták (baktériumok, vírusok és gombák) kölcsönhatásban állnak az emberi sejtekkel, befolyásolják az anyagcserét és az immunválaszainkat is. A mikro és a biom (ökológiai szempontból hasonló jellegű életközösség) szó összevonásával mikrobiomként emlegetett élő tömeget egyes kutatók már az emberi szervek közé sorolják; mostanában kezd kiderülni, mennyire fontos szerepe van nemcsak a testi folyamatokban, de akár az idegrendszer működésében is.

Előadás: Igazságot a Velociraptornak! : Mit kapott a modern tudomány a dinoszauruszoktól?

Időpont: 2019. november 26. kedd 18 óra

Előadó: Homor Péter levéltáros-könyvtáros, Soproni Egyetem Központi Könyvtár és Levéltár

Helyszín: Soproni TIT nagyterme (Sopron, Várkerület 98.)

A modern tudomány népszerűsítésénél gondot jelent a közérthetőség. Mivel az elmúlt száz évben hatalmas fejlődésen ment keresztül, sokszor már a korszakos eredményekhez vezető elméleti háttér és a módszerek ismertetése is gondot jelent. Nem beszélve arról, hogy más érdekes a nagyközönség és a kutató közösség számára. Azok az eredmények, amelyeknek nem látszik az elsődleges jelentősége további hátrányban vannak közismertség terén. A tollas dinoszauruszok felfedezése nagy mértékben átalakította tudományos ismereteinket ezekről a régen kihalt állatokról. Egy ilyen új eredmény hatása egész máshogy érvényesül,

2019. II. szemeszter

mint egy orvosi felfedezésé. A dinoszauruszok közönségfilmek, népszerű könyvek szereplői, gyermekjátékokat formáznak belőlük. Vajon ilyen esetben hogyan kerülnek át az új tudományos eredmények a köznapi gondolkodásba? Mi a szórakoztatóipar, a játékgyártók reakciója az új tudományos tényekre? Előadásomban a tollas dinoszauruszokról szóló új tudományos eredmények rövid ismertetése után ezekre a kérdésekre keresem a választ.

Előadás: Bepillantás egy madármentő központ életébe

Időpont: 2019. december 3. kedd 18 óra

Előadó: Ottó Erzsébet madárgondozó

Helyszín: Soproni TIT nagyterme (Sopron, Várkerület 98.)

Az Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság Kőszegen működő Madárvédelmi Mentőközpontjában 1994 óta foglalkoznak sérült madarak mentésével és repatriációjával. Ez idő alatt több, mint 4000 bajba jutott madárnak nyújtottak segítséget. Fő céljuk, hogy az évente bekerülő több száz sérült vagy elárvult madár közül minél többen visszakapják a szabadságukat. A mentőközpontban zajló munka bemutatása mellett fontos tudnivalók is elhangzanak arra vonatkozólag, hogy mit tegyünk, ha madárfiókat vagy sérült madarat találunk. Az előadás során lehetőség nyílik testközelből is megismerkedni egy tollas meglepetés vendéggel.